Carta autonomiei și autodeterminării în sănătatea mintală

ALIANȚA NAȚIONALĂ PENTRU SĂNĂTATE MINTALĂ (ANPSM)

1. Recunoașterea capacității persoanei de a decide
Beneficiarii serviciilor de sănătate mintală au dreptul de a participa activ la deciziile care privesc propria lor viață și procesul de sprijin.
Dificultățile emoționale nu anulează capacitatea persoanei de a reflecta, de a alege și de a contribui la procesul decizional.

2. Respectarea alegerilor personale
Persoanele care solicită sprijin au dreptul să își exprime preferințele, valorile și prioritățile în cadrul intervenției.
Respectarea acestor alegeri reprezintă o condiție esențială a unei relații profesionale etice.

3. Informația ca bază a autodeterminării
Pentru a putea lua decizii informate, beneficiarii trebuie să aibă acces la informații clare despre opțiunile de sprijin disponibile și despre implicațiile acestora.

4. Participarea activă în procesul terapeutic
Autodeterminarea presupune implicarea beneficiarului în stabilirea obiectivelor, în evaluarea progresului și în ajustarea intervenției atunci când este necesar.

5. Respectarea ritmului personal al schimbării
Procesul de schimbare psihologică nu poate fi impus din exterior.
Respectarea autonomiei persoanei presupune acceptarea ritmului individual al procesului de înțelegere și transformare.

6. Evitarea paternalismului în intervențiile de sănătate mintală
Intervențiile profesionale trebuie să sprijine autonomia persoanei și să evite abordările paternaliste în care profesionistul decide unilateral direcția procesului.

7. Autonomia ca obiectiv al sprijinului terapeutic
Unul dintre obiectivele importante ale intervențiilor în sănătatea mintală este consolidarea capacității persoanei de a lua decizii informate și de a gestiona situațiile dificile ale vieții.

8. Respectarea identității și valorilor personale
Autodeterminarea include dreptul persoanei de a-și păstra identitatea, valorile și modul propriu de a înțelege experiențele de viață.

Principiul fundamental
Autonomia și autodeterminarea beneficiarilor reprezintă o expresie a demnității umane.
Serviciile de sănătate mintală nu trebuie să înlocuiască capacitatea persoanei de a decide asupra propriei vieți, ci să o sprijine în dezvoltarea acestei capacități.

ALIANȚA NAȚIONALĂ PENTRU SĂNĂTATE MINTALĂ
Unitate • Responsabilitate • Protecția Beneficiarului